

PREPORUKA EQUINET-a

PRAVOBRANITELJICA
ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

EQUINET
European Network
of Equality Bodies

**PREPORUKA ZA PRAVEDNU I RAVNOPRAVNU EUROPU:
OBNOVA DRUŠTVA NAKON COVID-19**

Equinet, Europska mreža tijela za jednakost:

Prepoznajući kako kriza javnog zdravstva izazvana bolešću COVID-19 i mjere poduzete od strane vlasti nisu neutralni; te kako su neki građani Europe pogođeniji od drugih, dok su na neke skupine imali nerazmjerno negativan učinak, i to često upravo na skupine koje su i prethodno bile u lošijem društvenom ili ekonomskom položaju te u riziku od diskriminacije;

Bilježeći kako postoji opasnost od ozbiljnih ekonomskih posljedica i društvene krize u Europi u nadolazećim mjesecima ili godinama; što će gotovo sigurno za posljedicu imati i porast diskriminacije i nejednakosti u nedostatku snažnih politika koje bi promicale jednakost, te bez ulaganja potrebnih sredstava i djelovanja na europskoj, međunarodnoj, državnoj i lokalnoj razini;

Napominjući kako katastrofalne posljedice ekonomske krize 2008. godine, s porastom nejednakosti, siromaštva, populizma, diskriminacije i govora mržnje, postavljaju imperativ za boljim djelovanjem pri odgovoru na takve krize te potvrđuju važnost građenja pravedne i jednake Europe nakon krize;

Podržavajući zalaganje Europske unije da se upravo jednakost stavi u središte oporavka;

Shvaćajući kako izgradnja društava koja su ravnopravna i solidarna ujedno pojačava njihovu otpornost na buduće krize;

Podsjećajući kako su jednakost postupanja i nediskriminacija osnove univerzalnih sustava ljudskih prava te temeljna načela i vrijednosti Europske unije i nacionalnih ustava; i kako su ovakve krize ključan test posvećenosti tim vrijednostima;

Imajući na umu kako su prava na jednakost i zaštitu od diskriminacije jedina prava utkana u svih devet osnovnih sporazuma o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda, kao i predmet obvezujućeg zakonodavstva i razvijene sudske prakse Vijeća Europe, Europske unije te pojedinih država;

Podsjećajući kako su tijela za jednakost neovisne državne institucije osnovane diljem Europe kako bi promicale jednakost, suzbijale diskriminaciju i uznemiravanje, a često su zadužene i za suzbijanje govora mržnje;

Equinet daje sljedeće preporuke:

Odgovor na krizu u skladu s načelom jednakosti

1 Jednakost postupanja i nediskriminacija su uobičajeni minimalni standardi i moraju se poštivati u svim uvjetima, pa tako i u doba krize. Bilo kakva odstupanja od ovih načela mogu biti prihvatljiva samo ukoliko su nužno potrebna i razmjerna, te usko postavljena u trajanju i opsegu, te ukoliko ne narušavaju ostala temeljna prava.

2 Sve institucije i političari trebaju jasno komunicirati kako se kriza ne smije koristiti za ograničenje prava na jednakost i zaštite od diskriminacije. Odgovor na krizu koji je u skladu s načelima jednakosti mora se voditi brigom za jednakošću i zaštitom cjelokupnog društva, bez diskriminacije.

Reakcije na krizu moraju žustro osigurati zaštitu najranjivijih skupina i osigurati jednak pristup osnovnim javnim uslugama svima.

3 Institucije i mediji moraju izbjegavati bilo kakvu diskriminaciju i govor mržnje usmjeren protiv pojedinih skupina u kontekstu krize, kao i bilo kakve postupke koji bi poticali na diskriminaciju i govor mržnje.

4 Europa mora napraviti više od uspostavljanja stanja prije krize. Europski i nacionalni postupci moraju smjerati uklanjanju sustavnih problema nejednakosti te izgradnji pravednijih i ravnopravnijih društava utemeljenih na solidarnosti. To bi trebalo uključivati promicanje jednakosti, među ostalim i u obrazovanju, kao zajedničku vrijednost i ključno obilježje koje je u središtu odgovora na ekonomsku i društvenu krizu te svih ekonomskih i socijalnih politika.

5 Sve planirane europske i nacionalne mjere i politike odgovora na krizu moraju biti podložne rigoroznim i opsežnim procjenama utjecaja na jednakost prije stupanja na snagu, kao i praćenju njihovih učinaka. Sva europska ili nacionalna ulaganja trebaju biti uvjetovana smanjivanjem, a ne održavanjem ili porastom nejednakosti. Imajući na umu pravila o zaštiti podataka, države članice trebaju ojačati svoje napore pri prikupljanju podataka o jednakosti kako bi bolje usmjerile politike koje ciljaju zaštitu najranjivijih skupina i omogućile povremenu procjenu učinkovitosti mjera.

6 Europska unija i zemlje članice trebaju uspostaviti i financirati mjere, uključujući pozitivne akcije, kako bi poboljšali situaciju i iskustva marginaliziranih skupina i smanjili nejednakost te stvorili pravedniju i ravnopravniju Europu. Usvajanjem međusektorskog pristupa, posebna pažnja i resursi moraju se posvetiti najranjivijim građanima iz svih marginaliziranih skupina (primjerice, žena Romkinja, muslimanki, starijih osoba s invaliditetom).

7 Sve države trebaju ojačati socijalnu infrastrukturu i uložiti u nju. To uključuje jačanje sustava socijalne skrbi kako alata za umanjivanje strukturalne nejednakosti, razvoj sustava koji bi bio izgrađen na vrednovanju samostalnog življenja te pružanju snažne zaštite protiv svih oblika siromaštva, kako nitko ne bi bio prepušten sam sebi.

8 Europska unija i sve zemlje trebale bi ojačati svoje antidiskriminacijsko zakonodavstvo na način koji potvrđuje jednakost kao svoju središnju vrijednost i pokazuje težnju postizanju potpune i stvarne jednakosti u svakodnevnom životu. To uključuje širenje opsega propisa o jednakosti na način da uključuju sve osnove u svim područjima života.

Potreba za zaštitom od diskriminacije na osnovi zdravstvenog stanja ili nepovoljnijih društvenih ili ekonomskih okolnosti, kao i diskriminatorni potencijal umjetne inteligencije posebno su naglašeni aktualnom krizom.

9 Europska unija i sve zemlje trebaju razmotriti širu primjenu statutarog propisivanja načela jednakosti za poslodavce, pružatelje usluga, obrazovne i zdravstvene ustanove, socijalnu službu te javni sektor općenito, obvezujući ih da u svom djelovanju poštuju i naglašavaju jednakost, s ciljem postizanja potpune jednakosti u svom radu.

10 Europska unija i sve zemlje trebaju osigurati da se antidiskriminacijsko zakonodavstvo učinkovito provodi, što uključuje i lakši pristup pravdi za žrtve diskriminacije te procjenu i prilagodbu učinkovitosti i odvratajućeg učinka sankcija u diskriminacijskim predmetima.

11 Sve zemlje trebaju ojačati nacionalna tijela za jednakost i dopustiti im da ostvare svoj potencijal pri praćenju i provedbi antidiskriminacijskog zakonodavstva, promicanju jednakosti u društvu i stvaranju politika jednakosti te pri radu s nositeljima dužnosti kako bi podržali dobre prakse te učinkovito prikupljali i analizirali podatke i dokaze i pružili stručno mišljenje. Ovo bi trebalo uključivati širenje nadležnosti tijela za jednakost na sve osnove i sva područja diskriminacije, osiguravanje njihovog neovisnog položaja, pristupačnosti i zadovoljavajuće razine sredstava za rad. Preporuke Europske komisije o standardima za tijela za jednakost te Opća preporuka br. 2 o tijelima za jednakost i borbi protiv rasizma i netolerancije na nacionalnoj razini Europske komisije protiv rasizma i netolerancije trebaju se promatrati kao minimalni standardi te ih sve zemlje trebaju primijeniti.

Equinet je Europska mreža tijela za jednakost, organizacija koja okuplja 49 tijela za ravnopravnost diljem Europe, uključujući sve države članice EU. Nacionalna tijela za jednakost su javne institucije koje pomažu žrtvama diskriminacije, prate i izvještavaju o pitanjima vezanim uz diskriminaciju te doprinose podizanju svijesti o pravima i društvenom vrednovanju jednakosti. Zakonski su ovlaštene na takvo postupanje u vezi s jednom ili više osnova diskriminacije obuhvaćenim pravom Europske unije (EU) - spol, rasa i etnička pripadnost, dob, spolna orijentacija, religija ili uvjerenje i invaliditet.

www.equineteurope.org

info@equineteurope.org

facebook.com/EquinetEurope

[@equineteurope](https://twitter.com/equineteurope)

